

MAGDALENA GRAJTER

Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi

Sprawozdanie z Ogólnopolskiej Sesji Naukowej „Wokół dzieła muzycznego – z perspektywy kształcenia słuchu”

Kolejna, ogólnopolska sesja naukowa zorganizowana w dniach 26–27 września 2015 roku przez Międzyuczelnianą Katedrę Kształcenia Słuchu z siedzibą w Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie miała tym razem charakter szczególny – w bieżącym roku mija bowiem 20 lat od powstania Katedry, którą kierowała nieprzerwanie przez cały ten czas prof. dr hab. Danuta Dobrowolska-Marucha. Z tej okazji na sesję przybyli m.in. prof. Jerzy Bauer, prof. Maria Maturzewska, prof. Andrzej Rakowski, doc. Wojciech Jankowski oraz Zofia Wawrzyńska, Barbara Topolnicka i Ewa Rułka z Centrum Edukacji Artystycznej. Honorowy patronat nad sesją objął JM Rektor UMFC, prof. dr hab. Ryszard Zimak, który otworzył obrady i w serdecznych słowach podziękował prof. Danucie Dobrowolskiej-Marusze za długi i pełen wielu osiągnięć okres sprawowania kierownictwa Katedry. Do podziękowań dołączyli się współpracownicy – członkowie Katedry. Prof. Zimak przedstawił także nowego kierownika MKKS, którym od października 2015 r. jest prof. dr hab. Izabela Targońska.

W pierwszej kolejności na sesji wystąpiła kończąca swoją kadencję Kierownika Katedry prof. Danuta Dobrowolska-Marucha. W swoim referacie *Priorytety kształcenia słuchu z perspektywy 20-lecia działalności Międzyuczelnianej Katedry Kształcenia Słuchu* podsumowała osiągnięcia naukowe i organizacyjne Katedry. Dalsze referaty dotyczyły już zagadnień metodycznych. Dr hab. Michał Zieliński (AM w Bydgoszczy) zademonstrował *Propozycje wykorzystania średniowiecznych i renesansowych utworów w kształceniu słuchu muzycznego*, wskazując na możliwość poszerzenia repertuaru ćwiczeń i zarazem przedstawienia studium oryginalnego zapisu, z jakim stykają się wykonawcy muzyki dawnej. Prof. dr hab. Alina Kowalska-Pińczak (AM w Gdańsku) w referacie *Recytatyw bachowski w zadaniach usprawniających słyszenie harmoniczne* omówiła zjawiska harmoniczne występujące w omawianym repertuarze, demonstrując interesujące

przykłady. Prof. dr hab. Maria Wacholc (UMFC) przedstawiła swój nowy podręcznik *Solfeż dwugłosowy*, zawierający wybrane cytaty z literatury muzycznej z różnych epok – od renesansu do współczesności. Prof. dr hab. Izabela Targońska (UMFC) wygłosiła referat *Audiowizualny proces analizy dzieła muzycznego u studentów ze słuchem absolutnym*, wskazując na różnice w szybkości reakcji podczas porównywania zapisu partyturowego ze słuchanym materiałem, występujące pomiędzy posiadaczami słuchu absolutnego i relatywnego. Dr Krzysztof Heering (UMFC) w referacie *Elementy muzyki jazzowej i rozrywkowej jako materiał zajęć kształcenia słuchu* wskazał na potrzebę uwzględnienia tego typu repertuaru, przy równoczesnym świadomym doborze utworów o wysokich walorach artystycznych.

W sesji popołudniowej odbyła się lekcja pokazowa mgr Beaty Michniewicz (PSM I i II stopnia w Suwałkach) z udziałem dzieci z PSM I stopnia w Suwałkach. Autorka przedstawiła swój sposób pracy, którym jest metoda skojarzeń słuchowych i wizualizacji, wykorzystywana na zajęciach kształcenia słuchu w szkole muzycznej I stopnia. Charakter praktycznego pokazu miało również wystąpienie dr Ewy Wilczyńskiej (UMFC): *Materiał jednego utworu źródłem różnorodnych ćwiczeń do kształcenia słuchu na przykładzie „Potępienia Fausta” Hectora Berlioz’a*. Tym razem w rolę uczniów wcielili się uczestnicy sesji, wykonując wybrane ćwiczenia.

Kolejny dzień obrad otworzył referat dr hab. Iwony Lindstedt (Instytut Muzykologii UW) *O rozumieniu muzyki XX wieku w perspektywie technik analitycznych i kształcenia słuchu*. Autorka wskazała na przykłady wykorzystania przez autorów podręczników do kształcenia słuchu osiągnięć muzykologii w zakresie metod analitycznych, przydatnych dla zrozumienia struktury muzyki XX wieku. W dalszym ciągu posiedzenia usłyszeliśmy dr Annę Kędzierską (AM w Poznaniu), która w wystąpieniu *Miniatura współczesna: między percepcją warstwy dźwiękowej a realizacją tekstu muzycznego* omówiła krótkie utwory autorstwa kompozytorów z AM w Poznaniu, powstałe z myślą o wykorzystaniu na zajęciach kształcenia słuchu. Dr Magdalena Grajter (AM w Łodzi) w referacie *Słuchać ze zrozumieniem. Koncepcja podręcznika Evana Jonesa i Matthew Shaftela „Aural Skills in Context”* omówiła główne założenia autorów i przedstawiła wybrane zadania z tej pozycji książkowej, wydanej przez Oxford University Press w 2014 roku. Kolejne wystąpienie dotyczyło problemu związanego z koncepcją nauczania początkowego jako nauczania zintegrowanego. Dr hab. Alicja Kozłowska-Lewna (AM w Gdańsku), zadawszy tytułowe pytanie: *Dlaczego nauczanie zintegrowane nie powinno dotyczyć muzyki?* wskazywała na argumenty, które przemawiają przeciwko włączaniu zajęć muzycznych do bloku przedmiotów zintegrowanych. Dr Ewa Stachurska (UMFC) wróciła do zagadnień związanych z kształceniem słuchu w referacie *Elementy analizy dzieła muzycznego w ogólnopolskich testach kształcenia słuchu dla szkół muzycznych I stopnia*. Omówiła sposób, w jaki testowano umiejętności uczniów oraz wyniki, jakie uzyskali w zakresie percepcji elementów muzycznych zawartych w przykładach zaczerpniętych z literatury muzycznej.

Podczas sesji można było zakupić podręczniki do kształcenia słuchu opublikowane przez wydawnictwo Triangel oraz Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina, a także pozycję podsumowującą kilkunastoletni okres pracy MKKS: *Kształcenie słuchu: Historia – Teoria – Praktyka. Działalność Międzyuczelnianej Katedry Kształcenia Słuchu w latach 1995–2012*.